

KIRJALLISUUS JA I. W. W.

UN mikä tahansa yhteiskunnallinen liike alkaa vakiintumaan yhteiskunnassa, alkaa se saamaan myöskin tilansa sen mukaisesti kirjallisuudessa. Merkille pantava seikka on se, missä määrin I. W. W:lle on jo lainattu huomiota sen oman värsinaisen järjestön ulkopuolelta kirjallisuuden alalla.

Puhumattakaan siitä, millä tavalla ja missä määrin sitä on parjattu kaikennäköisten yhteiskunnallisten lääkärin taholta, on I. W. W. saanut jo paikkansa kirjallisuudessa muullakin tavalla. Lukuisat ovat jo ne vapaamieliset porvarillisetkin kirjailijat, jotka näkevät nykyään jo I. W. W:ssä uuden yhteiskunnan edistäjän. Täten siis uuden-aikaisessa kirjallisuudessa annetaan jo kaukonäköisempien porvarillistenkin kirjailijain taholta I. W. W:lle sille kuuluva huomio yhteiskunnallisena tekijänä.

Varsinaiselta tieteelliseltä ja sen historialliselta perustalta ovat I. W. W:ta sen todellisenä työväenliikkeen olemuksena ja niin muodoin suosiollisesti kyseessä olevaa liikettä selostaneet sellaiset taloustieteilijät, kuten Brissenden I. W. W:n historiasaan, joka täytyy laskea ensimmäiseksi järjestömme ulkopuolella olevana totuuden ilmaisijana suuremmassa määrin I. W. W:stä. Häntä ovat seuranneet toiset.

Askettäin on myöskin ilmestynyt Marion Dutton Savagen kirjoittamana Industrialinen Unionismi Amerikassa, jossa selostetaan millä tavoin I. W. W. edustaa teollisuus unionismia. Tässä teoksessa samoin on järjestömme esitetty tällaisena yhteiskunnallisena välttämättömänä liikkeenä. Emme voi odottaakaan, että tällaiset porvallisten koulujen jäsenet voisivat kysymystä kokonaisuudessaan käsitellä siten, kuten sitä käsittelevät suorastaan luokkataisteluun osaa ottavat työläiset ja esim. I. W. W. liiton käytännössä edistäjät. He porvarillisen käsityksen omaajina järjestöömme nähdessä pistävät porvarillista idealismia tosiasioiden joukkoon. Se ei kuitenkaan ole sitä, etteikö he olisi tahtoneet esittää järjestöämme suosiollisesti, se on siten, kuten he ovat teollisuus unionismin käsittäneet.

Järjestömme ja Taidekirjallisuus.

Tieteellisen kirjallisuuden ohella on järjestömme jo saanut paikkansa myöskin taidekirjallisuudessa. Viime vuoden lopulla New Yorkissa ja Chicagossa esitetty näytelmä "Hairy Ape" (Karvainen Apina) on Eugene O'Nealin kirjoittamana ja tässä kappaleessa esitetään myöskin järjestömme suosiollisessa valossa. Vieläpä O'Neal asettaa järjestömme olemassaololle perustan — luokkataistelussa.

Parhaan kuvan ehkä Tie Vapauteen lukijoille annamme kyseessä olevasta lainaten kappaleesta itsestään pari puheenvuoroa. Yank, joka on kap-

paleen päähenkilö ja työskennellyt useita vuosia lämmittäjänä valtamerilaivoissa ja oltuaan aina ikäänkuin vankilassa lämmittäjien teräskopissa ja paatuneena tuollaisessa orjuudessa täytyy hänen luokkavihansa kukkuroilleen terästrustin tyttären solvauksesta, kun hänet vietiin katsomaan lämmittäjiä työssään ja hän nähtyään Yankin, kirkasi pelästyneenä, "You Hairy Ape"! kun Yank kääntyi yhtä hämmästyneenä nähdessään edellä mainitun.

Suuttuessaan tästä Yank päästyään New Yorkiin, alkoi kävelemään Viidettä avenuea pitkin toivossa nähdä tätä solvaajaansa ja kun ei häntä näe persoonallisesti, niin koettaa kostaa hänen kaltaiselleen lyöden erästä herrasrukkea korvalle. Tämän vain tarvitsee lyödä käsiään vastakkain ja heti Yank saa tehdä poliisin kanssa matkaa vankilaan. Täällä hänelle luettiin New Yorkin Timesista selostus kuinka I. W. W. jäsenet ovat roskaajoukkoa, naisten raiskaajia, pommisankareita ja mitä ikinä julminta maailmassa löytyy. Tämän innostuksen valtaamana päättää Yank lähteä etsimään I. W. W. haalia ja löydettyään sen hiipii sisälle, kuten ainakin vaaralliseen pommisankareitten pesään.

Kun hän vihdoinkin selviää hämmästyksestään ja huomaa haalin olevan tavallisen yleisen ja julkisen kokoushuoneen, pyytää hän liittyä jäseneksi ja heti saatuaan jäsenkortin alkaa kyselemään, missä ensimmäinen "sankarityö" voitaisiin suorittaa. Kun haalissa olijat ovat yhtä kummastuksissaan Yankin salaperäisistä viittailuista, niin he kehoittavat Yankkia selostamaan asiansa lähemmin ja tarkemmin ja vihdoin hän puhkee puhumaan ja vakuuttamaan, ettei häntä tarvitse epäillä ja hän kyllä tekee puhdasta jälkeä, antaen suunnitelmistaan selostuksen. Kun I. W. W:n paikallissihteeri on saanut sen verran selville, että Yankilla on aikomus murhata terästrustin presidentti, tekee hän suoran kysymyksen Yankille, josko hän todellakin sitä tarkoittaa. Siihen Yank vastaa:

"Ei, — eihän sillä pitkälle päästä, eikähän se mitään tuota. Minä tarkoitan räjäyttää ilmaan koko tehtaan, missä tehdään terästä. Sen perässä minä olen — räjäyttää ilmaan koko teräs maailmasta ja ampua se kuuhun asti. Se vasta tekee puhdasta jälkeä. (Jatkaa erinomaisesti innostuneena) Minä teen sen itse aivan yksinäni. Minä näytän teille, että sen voi tehdä! Sanokaa minulle missä ne tehtaat ovat ja antakaa minulle vain kaikki tarpeet! Jättäkää ne vain minulle — minä kyllä pidän lopusta huolen! Te saatte katsella vain siitä nousevaa mahtavaa savua ja näette että ne kaikki liikkuu! Siitä minä viis, jos minut saadaan kiinni — kun vain työ tulee tehdyksi! Minä kyllä joudan palvelemaan vaikka ikäni vankilassa ja — nauraa heille vasten kasvoja. (Itsekseen) Sitten minä kirjoitan sille tytölle kirjeen ja siinä ilmoitan, että

Hairy Ape on sen tehnyt. Siten saan hänelle kostetuksi!”

Kun Yankki on kaiken tuon saanut suustaan ulos kaikkien kummastukseksi, kuinka röyhkeästi muka salapoliisilaitokset ovat lähettäneet agenttinsa I. W. W:n haalille, joksi he Yankkia luulevat, kehoittaa sihteeri miehiä ottamaan Yankin kiinni, joita ei kahta kertaa tarvitse käskeä ja kun he sitten tarkastavat hänet, huomataan, että Yankilla ei ole mitään aseita eikä mitään muitakaan pape-reita tai todisteita kysyvät he, josko he antavat jokaisen miehen kengän kuvan Yankin vissiin paikkaan, vastaa siihen järjestön sihteeri seuraavasti:

“Ei! — Hän ei edes sitäkään ansaitse, eikä sitä vaivaa, mitä siitä seuraisi meille, itsellemme. Hän on liian typerä tehdäksemme hänelle mitään. (Lähestyy Yankkia ja nauraa hänelle vasten kasvoja) Tämä on nyt todellakin narrimaisin teko, mitä siltä taholta on koskaan vielä meitä vastaan yritetty. Hei sinä narri! Kuka sinut on tänne lähettänyt? — Burns vaiko Pinkerton? — Tuollaista lupää tuskinkpa hekään palveluksessaan pitävät. Olen varmakin, että sinä olet hallituksen salapoliisi osastossa! No nyt sinä likainen urkkia — mädäntynyt provokaattori agentti. — Mene takaisin niiden hajuäätien luo, jotka sinun palkkasi maksavat verisillä rahoillaan, että sinä pettäisit omia veljiäsi, — Mene ja sano heille, että he turhaan tuhaavat rahojaan sinun tähtesi. Sinä et kuitenkaan voi mitään saada aikaan ja sano heille vielä, että eivät he koskaan ole saaneet mitään todistusta meitä vastaan, paitsi mitä he ovat paljastaneet omia käärmeellisiä juoniaan ja niiden perusteella meidän jäsenillemme on lähetetty vankiloihin.

“Me olemme vain sitä mitä meidän manifestisamme sanotaan, ei yhtään enempiä eikä vähempää. — Me heille annamme vielä kopion siitä koska tahansa he haluavat sitä tulla meiltä hakemaan. — Ja sinulle — (katsoo häntä pitkään) Oh! Helvettiäkö se maksaa vaivaa puhuakaan? Sinähän kuitenkin olet järjetön apina.”

Sen sanottuaan hän kehoittaa miehiä heittämään Yankin kadulle ja niin viimeainittu löytää itsensä kadulla vaikertelemassa etteikö sekään ollut hänelle oikea paikka. Samassa hän tekee itselleen kysymyksiä, missä sitten on hänen paikkansa? Ja kunhan vain tietäisin, mitä minun pitää tehdä. Kun siitä sitten poliisi ajaa hänet liikkeelle, osuu hän Bronx Parkin eläintarhaan, jossa vihdoinkin joutuu todellisen apinan kanssa tekemisiin, avaa sen kopin oven, jolloin tämä todellinen gorilla astuu alas kopistaa ja pusertaa tämän onnettoman luokkataistelun ja sen synnyttämän vihan uhrin kuoliaksi syleytyssään ja viskaa Yankin omaan koppiinsa, mistä itse on astunut alas.

Kappaleen kirjoittajalle täytyy meidän antaa tunnustus, että hän on todella yrittänyt tehdä työtä täten taiteellisessa asussa asian selostamiseksi. Tässä yrityksessään hän on myöskin ansiokkaalla tavalla onnistunut.

Tuskin mikään näytelmä myöskään Amerikassa lienee saanut suurempaa keskustelua ja väittelyä aikaan kun Hairy Ape ja monet yläluokan varsinaiset loiseläjä jäsenetkin, jotka eivät olleet ennen kuulleet I. W. W:sta mitään muuta kun alhaista parjausta, tulivat Eugen O'Nealin kappaleen nähtyään huomaamaan, että siitä sen asiallisesti tutkijat ovat saaneet muunkinlaisen käsityksen.

Pahin vain oli se, että kyseessä oleva kappale esitettiin Amerikan suurimmissa kaupungeissa tällä kertaa vain ja ensiluokan kallishintaisissa teattereissa, mihin vain pieni osa työväenluokkaa oli tilaisuudessa päästä sitä katsomaan. *Teollisuusunionismi* on jo kasvanut siinä määrin kiinni teollisuusyhteiskunnan maapearään, että se on siinä pysyvä ilmiö ja eri yhteiskunta kerrokset tulevat sen vaikutukset tuntemaan tästä lähtien monessa eri muodossa.

Meidän palkkatyöläisten tehtäväksi kuitenkin jää yhä edelleenkin tämän liikkeen edistäminen itse teossa.

KEHOITUS CANADAN O. B. U:N JÄSENILLE

ÄSSÄ alempana oleva kysymys, joka on ollut keskustelun alaisena TYÖVÄEN-OPISTON taktiikka tunnilla, on jo aikaisemmin julkaistu Industrialistissa. Tämä kuitenkin on nyt juuri siksi eläväksi tuleva kysymys keskusteluissamme, että katsomme sen Tie Vapauteenkin kautta vielä julkaistuna edistävän asiaa, mistä on kirjoituksessa kysymys. Siitä syystä, kuin myöskin siitä, että Opistolta käsin on

se päätetty julkaista kaikissa järjestömme lehdisissä, olemme allaolevan lainanneet Industrialistista. — Toim.

Työväen-Opiston taktiikkatunnilla v. k. 2 p. oli keskustelun alaisena Canadian O. B. U. Eräs canadalainen toveri oli laatinut kyseessä olevasta asiasta alustuksen, otsikkona: “O. B. U. on välttämätön luokkataistelujärjestö Canadian palkkatyöläisille.”